

WYROK ZAOCZNY

(wobec S. K.)

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

G. W., dnia 7 lutego 2017 r.

Sąd Rejonowy w G. W. X Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSR Andrzej Miszczak

Protokolant:Marta Andrzejewska

po rozpoznaniu w dniu 7 lutego 2017 r. w G. W. na rozprawie

sprawy z powództwa Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S.
z siedzibą w G.

przeciwko A. K., S. K.

- o zapłatę

I. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powoda 32 937,52 zł z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego nie wyżej jednak niż odsetki maksymalne za opóźnienie, od A. K. od 3 czerwca 2016 roku do 7 lutego 2017 roku, od S. K. od 3 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty,

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

III. należność określoną w punkcie I wyroku w stosunku do pozwanej A. K. w łącznej wysokości 35 184,49 złotych rozkłada na 24 miesięczne raty w wysokości po 1 466,02 złotych każda, płatne do ostatniego dnia każdego miesiąca, z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego nie wyżej jednak niż odsetki maksymalne za opóźnienie w razie opóźnienia w terminie płatności którejkolwiek z rat,

IV. nie obciąża pozwanej A. K. obowiązkiem zwrotu kosztów procesu

V. zasądza od pozwanego S. K. na rzecz powoda 5 232 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu,

VI. nakazuje ściągnąć od S. K. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gorzowie Wlkp. 1 242 złotych, tytułem brakujących kosztów sądowych,

VII. odstępuje od obciążenia A. K. brakującymi kosztami sądowymi,

VIII. wyrokowi w stosunku do pozwanego S. K. w zakresie punktów I i V nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

Spółdzielcza Kasa O. (...) z siedzibą w (...) wniosła o zasądzenie solidarnie od S. K. i A. K. 33.122,42 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP nie wyżej niż dwukrotność sumy stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych (odsetek maksymalnych za opóźnienie) od dnia 3 czerwca 2016 r. do dnia zapłaty; zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w ramach swej działalności udzielił pożyczkobiorcy pożyczki w kwocie 33.500,00 zł, której spłatę poręczyła pozwana A. K.. W razie opóźnienia w zapłacie powodowi należą się odsetki karne. Wobec nieuregulowania rat pożyczki w ustalonych terminach powód wypowiedział umowę. Na kwotę dochodzoną pozwem składają się: kapitał pożyczki w kwocie 31.021,48 zł oraz odsetki w kwocie 2.100,94 zł.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 05.07.2016 r. Sąd Rejonowy L. (...) uwzględnił powództwo w całości.

Pozwana A. K. złożyła w terminie sprzeciw od ww. nakazu zapłaty, w którym podniosła, że nie otrzymywała od powoda powiadomień o wypowiedzeniu umowy. Pozwana wniosła o rozłożenie zadłużenia na raty z uwagi na trudną sytuację rodzinną i materialną.

Postanowieniem z dnia 24 sierpnia 2016 r. Sąd Rejonowy L. (...) przekazał sprawę do tutejszego Sądu.

Pozwany S. K. nie stawił się na terminie rozprawy, prawidłowo zawiadomiony, nie podjął obrony swoich praw i nie ustosunkował się do żądania pozwu.

Sąd rejonowy ustalił co następuje:

S. K. przystąpił w poczet członków (...) w dniu 22 lipca 2005 r.

Dowody:

- deklaracja członkostwa - nr członkowski (...) k. 44,
- statut (...) k. 63-71.

3 września 2014 r. S. K. zawarł ze Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo-Kredytową im. F. Stefczyka z siedzibą w G. umowę pożyczki numer (...), na mocy której udzielono mu pożyczki na cele konsumpcyjne w wysokości 33.500,00 zł. Zabezpieczeniem zobowiązań wynikających z wyżej wskazanej umowy pożyczki było poręczenie osoby fizycznej, udzielone przez A. K. (pkt 24 b umowy).

Umowa została zawarta na okres od 3 września 2014 r. do 20 sierpnia 2024 r. Pożyczka oprocentowana była według zmiennej stopy procentowej ustalonej przez zarząd (...), wynoszącej w dniu zawarcia umowy 12,25% w skali roku. Zmiana rocznej stopy oprocentowania miała następować raz na kwartał kalendarzowy (pkt 7 umowy).

Szacunkowy całkowity koszt kredytu wyniósł 31.080,97 zł, a rzeczywista roczna stopa oprocentowania wynosiła 19,65%. Szacunkową wartość odsetek ujęto kwotą 24.510,76 zł. Pożyczkobiorca zobowiązał się ponieść koszt prowizji z tytułu udzielenia pożyczki w kwocie 3.182,50 zł, opłaty przygotowawczej w kwocie 40,00 zł, opłatę za wypłatę pożyczki przelewem na konto w kwocie 11,11 zł (pkt 17-19 umowy), a także opłaty stanowiącej zwrot kosztów ubezpieczenia w całym okresie obowiązywania umowy w kwocie 3.336,60 zł.

S. K. zobowiązał się do spłaty pożyczki wraz z należnymi odsetkami w terminie do 20 sierpnia 2024 r. Spłata pożyczki następować miała w ratach miesięcznych, płatnych bez wezwania w terminach i kwotach wskazanych w harmonogramie spłaty pożyczki stanowiącym załącznik nr 2 do umowy, tj. do 20 dnia każdego miesiąca (pkt 13 umowy, harmonogram spłat). Postanowiono, że wpłaty dokonywane przez pozwanego zaliczane będą w następującej kolejności na: opłaty z tytułu zwrotu kosztu ubezpieczenia, koszty windykacji, w tym opłaty za upomnienia i wezwania do zapłaty, prowizje i opłaty, odsetki od kapitału przeterminowanego, a od dnia wytoczenia powództwa o zapłatę wierzytelności powoda z tytułu umowy – odsetek jak od należności przeterminowanej od całości należności przeterminowanej, wymagalne odsetki za okresy obrachunkowe, kapitał przeterminowany, odsetki naliczone od dnia wpłaty oraz kapitał (pkt 15 umowy).

Splata pożyczki mogła następować poprzez pobieranie należności wynikających z umowy w ciężar rachunku numer (...) (pkt 14 umowy).

W pkt 22 umowy przewidziano, że S. K. w przypadku zaległości w spłacie pożyczki, ponosić będzie opłaty za czynności windykacyjne określone w tabeli za: monity sms, przypomnienia telefoniczne, wezwania do zapłaty, zawiadomienie poręczyciela o przeterminowaniu oraz windykację terenową. Opłaty za wskazane czynności na dzień zawarcia umowy wynosiły odpowiednio: 1,50 zł, 9,90 zł, 35,00 zł oraz 150,00 zł.

W przypadku nieterminowej spłaty pożyczki należność z tego tytułu stawała się w dniu następnym należnością przeterminowaną. Od niespłaconego w całości lub w części kapitału, a od dnia wniesienia powództwa od całości zadłużenia, pobierane są odsetki według zmiennej stopy procentowej wynoszącej czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (na dzień zawarcia umowy było to 16 %) z tym zastrzeżeniem, że maksymalna stopa procentowa nie mogła w stosunku rocznym przekroczyć czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP.

(...) zastrzegł sobie prawo do wypowiedzenia umowy z 30-dniowym terminem wypowiedzenia i postawienia po upływie okresu wypowiedzenia całej pożyczki wraz z odsetkami w stan natychmiastowej wymagalności w przypadku stwierdzenia, że warunki udzielenia pożyczki nie zostały dotrzymane, a także w przypadku, gdy pożyczkobiorca nie zapłacił w terminie określonych w umowie pełnych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności, po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy listem poleconym do zapłaty zaległych rat w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania, pod rygorem wypowiedzenia umowy (pkt 31 umowy).

Upływ terminu wypowiedzenia oznaczał konieczność spłaty całości zadłużenia w terminie zakreślonym przez (...) (pkt 23 umowy).

S. K. zobowiązał się do informowania (...) o każdej zmianie danych osobowych: imienia, nazwiska, nr PESEL, oraz zmianie adresu, w tym adresu korespondencyjnego zgodnie z § 61 Regulaminu (pkt 34 umowy).

Integralną częścią umowy stanowił Regulamin Udzielania Kredytów i P. Konsumentckich Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej, który pozwany otrzymał wraz z zawarciem umowy (pkt 35 umowy).

Dowody:

- umowa pożyczki (kredytu konsumenckiego) numer (...) z dn. 03.09.2014 r. wraz z oświadczeniami pożyczkobiorcy i poręczyciela k. 27-29v,
- regulaminu udzielania kredytów i pożyczek konsumenckich Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej k. 30-31v,
- uchwała nr 12 z dn. 25.03.2009 r. k. 42-42v,
- uchwała nr 4 z dn. 12.05.2009 r. k. 43,
- harmonogram spłaty pożyczki z dn. 03.09.2014 r. k. 45-46,
- wyjaśnienia A. K. k. 113.

W listopadzie 2015 r. pozwany nie uiścił całej wymaganej miesięcznej raty. Powód nie uiścił także rat za miesiące: grudzień 2015 r., styczeń 2016 r., luty 2016 r., marzec 2016 r.

Dowody:

- zestawienie operacji za okres od 03.09.2014 r. do 09.12.2016 r. dot. rachunku nr (...) k. 53-60,

- rozliczenie wysokości zadłużenia k. 72-72v.

W lutym 2016 r. przekazano pożyczkę do windykacji terenowej. Podczas wizyty osobistej indykator nie zastał pozwanego pożyczkobiorcy, pozostawił zawiadomienie o stanie zadłużenia. Czynność tą powtórzył w marcu 2016 r.

Dowody:

- pismo z dn. 03.06.2016 r. k. 61,
- tabela opłat i prowizji k. 73-74.

Pismem z 5 stycznia 2016 r. powód wezwał pozwanego S. K. do zapłaty w terminie 14 dni roboczych od dnia doręczenia wezwania 923,74 zł, w tym kapitał zaległy w kwocie 367,03 zł, odsetki umowne w kwocie 503,73 zł, odsetki karne w kwocie 3,08 zł, koszty windykacji w kwocie 49,90 zł. O powyższym zawiadomił poręczyciela pismem nadanym 5 stycznia 2016 r. Kolejnym pismem - z dnia 29 stycznia 2016 r. powód ostatecznie wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 1.408,60 zł, w tym kapitał zaległy w kwocie 548,67 zł, odsetki umowne w kwocie 764,09 zł, odsetki karne w kwocie 5,94 zł, koszty windykacji w kwocie 89,90 zł - pod rygorem wypowiedzenia umowy. O powyższym zawiadomił poręczyciela – A. K. – nadając pismo do niej 29 stycznia 2016 r.

Dowody:

- wezwanie do zapłaty z dn. 05.01.2016 r. k. 47,
- potwierdzenie nadania k. 48-49,
- ostateczne wezwanie do zapłaty z dn. 29.01.2016 r. k. 50,
- potwierdzenie nadania k. 38, 40, 51-52.

Pismem z dnia 24 marca 2015 r. (...) uznając, że doszło do zaprzestania terminowej spłaty rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności wypowiedziała umowę oraz wezwała pozwanego S. K. do zapłaty: zaległych rat kredytu (kapitału) w kwocie 933,21 zł, odsetek umownych w kwocie 1.263,55 zł, odsetek karnych w kwocie 16,08 zł oraz kosztów windykacji 184,90 zł – łącznie kwoty 2.397,74 zł.

(...), pismem z dnia 24 marca 2016 r., powiadomił A. K. – jako poręczyciela – o wypowiedzeniu umowy wobec zalegania przez S. K. ze spłatą zobowiązania z tytułu umowy pożyczki.

Roszczenie z tytułu umowy pożyczki stało się w całości wymagalne z dniem 13 maja 2016 r.

Dowody:

- wypowiedzenie umowy z dn. 24.03.2015 r. k. 32,
- potwierdzenie nadania k. 33-34,
- zawiadomienie poręczyciela z dn. 24.03.2016 r. k. 35,
- potwierdzenie nadania k. 36-37.

Stan zadłużenia pożyczkobiorcy na dzień wniesienia pozwu, tj. 3 czerwca 2016 r. z tytułu zawartej umowy kredytu konsumenckiego wynosił 32.937,52 zł, w tym: kapitał w wysokości 31.021,48 zł oraz odsetki od pożyczki w kwocie 1.707,52 zł, odsetki karne naliczone od dnia wymagalności w wysokości 30,04 zł, odsetki karne w kwocie 178,48 naliczone od dnia wymagalności do dnia wniesienia pozwu (za 21 dni od zaległego kapitału) z oprocentowaniem karnym wynoszącym 10.00%.

Dowód:

- rozliczenie wysokości zadłużenia k. 72-72v.

Pozwana A. K. jest właścicielką nieruchomości położonej w G. przy ul. (...), darowanego jej w zamian za dożywotnią opiekę i utrzymanie. Pozwana pracuje w Komendzie Wojewódzkiej Policji w G. jako pracownik cywilny, za wynagrodzeniem w wysokości 3 571,41 zł brutto, 2.554,41 zł netto. Z wynagrodzenia powódki odciągane są co miesiąc raty pożyczki zakładowej, wkład oraz ubezpieczenie na życie. Po potrąceniach otrzymuje 1 117 zł.

Powódka ponosi miesięcznie następujące koszty utrzymania: opłaty za gaz, energię elektryczną, usługi (...), Internet, telefon, telefon komórkowy, wywóz nieczystości, wodę i ścieki, ubezpieczenie na życie, a także koszty związane z transportem i spłatą kart kredytowych w banku (...). Opłata za gaz, za okres 27.10.2016 r. – 26.11.2016 r. wynosiła 610,31 zł, za okres 27.11.2016 r. – 14.12.2016 r. wynosiła 480,29 zł. Opłata za energię elektryczną wynosiła 451,45 zł co drugi miesiąc. Opłata za usługi świadczone przez operatora (...) S.A. wynosi miesięcznie 196,79 zł, a za usługi telefonii komórkowej – 56,05 zł miesięcznie.

Pozwana A. K. prowadzi wspólne gospodarstwo domowe wraz ze swoją matką B. O.. Matka pozwanej wymaga całodobowej opieki, jest schorowana, rozpoznano u niej m.in. chorobę L.-C., napadowe migotanie przedsionków, osteoporozę, guzka tarczycy. Matka pozwanej przeszła leczenie operacyjne z powodu perforacji jelita grubego. B. O. jest osobą niepełnosprawną w stopniu znacznym, porusza się o balkoniku, ma założoną stomię. Jest pod stałą opieką lekarzy specjalistów. Od 1 marca 2016 r. B. O. otrzymuje emeryturę w wysokości 1.387,76 zł, do wypłaty 1 166,86 zł. Koszty zakupu leków dla matki pozwanej wynoszą ok. 500-600 zł miesięcznie. Ponadto wymaga zakupu środków opatrunkowych oraz dojazdu do lekarzy specjalistów. W tym celu – w związku ze stanem zdrowia matki - pozwana pożycza samochód i opłaca koszty paliwa, co kosztuje ją ok. 200 zł miesięcznie.

Ojciec pozwanej R. O. mieszka obok, prowadzi osobne gospodarstwo domowe, ma emeryturę w wysokości ok. 1.400,00 zł. R. O. przeszedł udar niedokrwienny, rozpoznano u niego wieloogniskowe naczyniopochodne uszkodzenia mózgu, nadciśnienie tętnicze, cukrzycę typu 2, chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa, a także ostrą niewydolność wątroby w przebiegu hipotonii. R. O. posiada orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym, wymaga opieki innych osób, traci świadomość i władzę w nogach. Opiekę tą sprawuje pozwana A. K., gdyż nie ma innych osób, które mogłyby zająć się rodzicami pozwanej. R. O. na samo leczenie wydaje ok. 300 zł miesięcznie.

A. K. od 10 lat choruje na tarczycę, na leki miesięcznie wydaje ok. 20 zł. Z uwagi na pracę zawodową i stan zdrowia jej rodziców nie ma czas na kontrolowanie swojego stanu zdrowia.

Wyrokiem z dnia 22 grudnia 2015 r. w sprawie I C 1013/15 Sąd Okręgowy w Gorzowie Wlkp. rozwiązał przez rozwód związek małżeński pozwanych A. K. oraz S. K., zawarty w dniu 16 września 1989 r. w G. z winy S. K..

Decyzją z dnia 20 lipca 2016 r. Prezydenta Miasta G. S. K. został wymeldowany z pobytu stałego - G., ul. (...).

Dowody:

- decyzja Prezydenta Miasta G. z dn. 20.07.2016 r. k. 92-93,
- wyrok SO w Gorzowie Wlkp. z dn. 22.12.2015 r. I C 1013/15 k. 94,
- informacja k. 95,
- faktura VAT (...) k. 96,
- faktura VAT (...) k. 97,
- polecenia przelewu k. 98, 99, 100,

- zaświadczenie o wynagrodzeniu k. 111,
- karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 101-103,
- sprawozdania z badań k. 104, 105,
- orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 106,
- karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 107-108,
- decyzja o waloryzacji emerytury k. 109-109v,
- orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 110,
- zeznania A. K. k. 113.

Sąd rejonowy zważył, co następuje :

Powództwo okazało się częściowo uzasadnione.

Zgodnie z treścią przepisu art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Podstawowym obowiązkiem biorącego pożyczkę jest zwrot pieniędzy dającemu pożyczkę.

Pozwany S. K. został prawidłowo wezwany na rozprawę, pomimo tego nie stawił się, w związku z czym sąd wydał w stosunku do niego wyrok zaoczny. W tym przypadku – zgodnie z art. 339 § 2 k.p.c. – sąd przyjmuje za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie, chyba że budzą uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. W ocenie sądu okoliczności te – poza kwestią opłat windykacyjnych w wysokości 184,90 zł - ani nie budziły uzasadnionych wątpliwości, ani nie zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Z kolei art. 876 k.c. stanowi, że przez umowę poręczenia poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał.

Pozwana A. K. nie kwestionowała istnienia zobowiązania. W sprzeciwie od nakazu zapłaty z uwagi na swą trudną sytuację materialną i rodzinną wniosła o rozłożenie świadczenia na raty, podtrzymując swoje stanowisko na rozprawie.

Wobec powyższego bezspornym było, że w dniu 3 września 2014 r. pozwany S. K. zawarł z powodem Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo-Kredytową im. F. Stefczyka z siedzibą w G. umowę pożyczki na mocy której udzielono mu pożyczki na cele konsumpcyjne w wysokości 33.500,00 zł. Zabezpieczeniem zobowiązań wynikających z wyżej wskazanej umowy pożyczki było poręczenie udzielone przez pozwaną A. K..

Zgromadzony materiał dowodowy pozwolił ustalić, że pozwany S. K. nie wywiązał się z ciążącego na nim obowiązku terminowej spłaty pożyczonej kwoty wraz z odsetkami umownymi, co spowodowało wypowiedzenie przez (...) łączącej strony umowy pożyczki z dnia 3 września 2014 r. i natychmiastową wymagalność spłaty całości zadłużenia. Zarówno pożyczkobiorca jak i poręczyciel zostali prawidłowo zawiadomieni o wypowiedzeniu przez stronę powodową z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia przewidzianego postanowieniami umowy.

Pozwani – w szczególności A. K. – nie kwestionowali wysokości zobowiązania jakiego w niniejszym procesie dochodzi powód. W tym zakresie sąd powództwo uwzględnił.

(...) obciążył ponadto pożyczkobiorcę następującymi kosztami: opłatą za monit telefoniczny w kwocie 9,90 zł z dnia 30.12.2015 r., kosztami naliczania opłat/prowizji z dnia 05.01.2016 r. oraz 29.01.2016 r. w łącznej kwocie 80,00 zł, a

także opłatą z tytułu windykacji z dn. 23.02.2016 r. w kwocie 95,00 zł – razem 184,90 zł. Co do tej części powództwo jest nieuzasadnione i jako takie podlegało oddaleniu.

Kontrola sądu postanowień umownych w zakresie regulacji art. 385¹ – 385³ k.c. jest uprawnieniem i obowiązkiem sądu, albowiem przepisy o niedozwolonych postanowieniach umownych zostały wprowadzone do Kodeksu cywilnego w ramach implementacji dyrektywy 93/13/EWG w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich. Kompetencja sądu do zbadania z urzędu tego, czy klauzula w umowie jest postanowieniem nieuczciwym, stanowi w tej sytuacji zarówno środek do realizacji celu określonego w art. 5 dyrektywy, to znaczy uniemożliwia związania konsumenta nieuczciwym postanowieniem, jak i przyczynienia się do osiągnięcia celu art. 7 ww. dyrektywy, ponieważ przeprowadzenie przez sąd z urzędu takiej oceny może działać jako czynnik odstrasżający oraz przyczynić się do zapobiegania nieuczciwym warunkom w umowach zawieranych pomiędzy konsumentami a sprzedawcami lub dostawcami.³ Tutejszy sąd zobowiązany jest stosować prawo materialne, w tym również normy kodeksu cywilnego dotyczące wzorców umownych w stosunkach z konsumentami.⁴

Zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. (§ 2) Jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. (§ 3) Niezgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. (§ 4) Ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje.

Wedle powyższej definicji postanowienia umowy "niezgodnione indywidualnie" to takie, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. Chodzi tu więc o takie klauzule umowne, które zostały objęte "indywidualnym", odrębnym uzgodnieniem (np. stanowiły przedmiot negocjacji). Takimi postanowieniami z reguły nie są postanowienia wzorców, bo te, w trybie związania nimi konsumenta przyjętym w art. 384, w ogóle nie podlegają "uzgodnieniu", niezależnie od tego, czy chodzi o umowy "bagatelne", czy nie.

Ciężar dowodu okoliczności, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie (obojętnie, czy chodzi tu o postanowienie "przejęte" z wzorca, czy nie), spoczywa - z mocy przepisu art. 385¹ § 4 - na tym, kto na tę okoliczność się powołuje, przy czym nie wystarczy wykazanie, że toczyły się negocjacje co do treści umowy, czy nawet danej klauzuli, jeżeli ostatecznie nie uległa ona zmianie w stosunku do przedstawionej przez proponenta propozycji, chyba że przedsiębiorca wykaże, że klauzula została przyjęta w wyniku "rzetelnych i wyrównanych negocjacji".⁵ Z reguły ciężar dowodu spoczywać będzie na przedsiębiorcy, bo w jego interesie jest wykazanie, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, zatem nie podlega dyspozycji art. 385¹ § 1 k.c.⁶ Słusznie podnosi się, że czasami może nie być wystarczające wykazanie, że klauzula zawierająca "niedozwolone postanowienie umowne" została opatrzona wzmianką wskazującą na rzekome "indywidualne uzgodnienie".⁷ Chodzi wszak o rzeczywiste "uzgodnienie" (konsens). Z tych samych względów okoliczność, że kontrahent wiedział o określonych klauzulach (względnie mógł się dowiedzieć), nie oznacza, że klauzulę "uzgodniono".

Przesłanki "sprzeczności z dobrymi obyczajami" i "rażącego naruszenia interesów konsumenta" muszą być spełnione, co jednoznacznie wynika z treści przepisu, łącznie.⁸ Przy tym ujęciu przyjęć trzeba, że rażące naruszenie interesów konsumenta samo w sobie nie jest sprzeczne z dobrymi obyczajami, gdyż w przeciwnym razie ta ostatnia przesłanka byłaby zbędna. Jak wskazał Sąd (...): "Za sprzeczne z dobrymi obyczajami należy uznać wprowadzenie do umowy klauzul godzących w równowagę kontraktową. Rażące naruszenie interesów konsumenta polega na nieusprawiedliwionej dysproporcji praw i obowiązków na jego niekorzyść. Obydwa te kryteria powinny być spełnione łącznie".¹⁰

Istotą dobrego obyczaju jest szeroko rozumiany szacunek dla drugiego człowieka. Sprzeczne z dobrymi obyczajami są zatem takie działania, które zmierzają do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u klienta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności, ukształtowania stosunku zobowiązaniowego niezgodnie z zasadą równorzędności stron. Upraszczając są to takie działania, które potocznie określane są jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania. Na naruszenie równowagi kontraktowej jako na przejaw naruszenia dobrych obyczajów wskazuje Sąd Najwyższy w swoich orzeczeniach¹¹ oraz sądy powszechne¹².

Pojęcie rażącego naruszenia interesów konsumenta nie może być sprowadzane tylko do wymiaru czysto ekonomicznego; należy też uwzględniać niewygodę organizacyjną, nierzetelność traktowania, wprowadzenie w błąd, naruszenie prywatności konsumenta.¹³ Chodzi przy tym o ocenę dokonywaną z punktu widzenia konkretnych stron, konkretnego stosunku.

W wyroku z 3 lutego 2006 r. (I CK 297/05, W.. 2006, Nr 7-8) Sąd Najwyższy podkreślił, że uznanie postanowień umowy lub wzorca za sprzeczne z dobrymi obyczajami nie polega na wskazaniu, jaki "dobry obyczaj" został in casu naruszony, gdyż celem klauzul generalnych jest rozszerzenie granic swobody sędziowskiej w orzekaniu. Niemniej sąd powinien "w sposób pełny uzasadnić, z jakich powodów uznają poszczególne postanowienia za niedozwolone, odwołując się do reguł etycznych uczciwego i lojalnego postępowania w obrocie". Ocena rzetelności określonego postanowienia wymaga zatem rozważenia indywidualnego rozkładu obciążeń, kosztów i ryzyka, jakie wiążą się z przyjętymi rozwiązaniami oraz zbadania, jak wyglądałyby prawa lub obowiązki konsumenta w sytuacji, w której postanowienie to nie zostałyby zastrzeżone. W mechanizmie kontroli klauzul istotny jest charakter stosunku prawnego regulowanego umową, który usprawiedliwiać może zastosowaną konstrukcję i odejście do typowych reguł wyznaczonych przepisami dyspozytywnymi.

Z kolei w wyroku z 13 lipca 2005 r. (I CK 832/04, B. (...), Nr 11) Sąd Najwyższy przyjął, że: "W rozumieniu art. 385¹ § 1 KC "rażące naruszenie interesów konsumenta" oznacza nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym, natomiast "działanie wbrew dobrym obyczajom" w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego wyraża się w tworzeniu przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową tego stosunku. Obie wskazane w tym przepisie formuły prawne służą do oceny tego, czy standardowe klauzule umowne zawarte we wzorcu umownym przekraczają zakresione przez ustawodawcę granice rzetelności kontraktowej twórcy wzorca w zakresie kształtowania praw i obowiązków konsumenta";

W końcu w wyroku z 19 marca 2007 r. (III SK 21/06, OSN 2008, Nr 11-12, poz. 181) Sąd Najwyższy wskazał, że: "Przedsiębiorca może stosować postanowienia wzorca umownego określające zasady odpowiedzialności finansowej konsumenta w przypadku wcześniejszego wypowiedzenia umowy, ale zasady tej odpowiedzialności muszą pozostawać w związku z kosztami i ryzykiem przedsiębiorcy".

W ocenie sądu rejonowego postanowienia dotyczące opłat „windykacyjnych” nie zostały uzgodnione indywidualnie, kształtują prawa i obowiązki pozwanych w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszają interesy pozwanych. W żaden sposób nie wykazano by postanowienia te zostały indywidualnie uzgodnione, by pozwani mieli na nie rzeczywisty wpływ, były wynikiem konsensu, czy rzetelnych i wyrównanych negocjacji. Są to postanowienia przyjęte z wzorca jakim posługuje się pożyczkodawca w prowadzonej przez siebie działalności, narzucając je konsumentowi i nie dając mu możliwości negocjacji w tym zakresie. Z żadnego dowodu nie wynika, by na treść wskazanych postanowień pożyczkobiorca miał rzeczywisty wpływ.

Powyższe postanowienia stanowią niedozwolone klauzule umowne wpisane do rejestru klauzul niedozwolonych. Dla przykładu należy wskazać na wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 27 kwietnia 2005 . w sprawie XVII AmC 103/04 (nr wpisu do rejestru 829), gdzie wskazano, że niedozwolona jest klauzula o treści: „w przypadku zalegania z co najmniej dwoma ratami pożyczkodawca może również wystosować (nie częściej niż raz w tygodniu) upomnienie. Każdorazowe wystawienie upomnienia podlega opłacie w wysokości 50 zł”, czy wyrok z 8 grudnia 2011 r. w sprawie XVII AmC 2904/11 (nr wpisu do rejestru (...)): „opłata za wezwanie do zapłaty

(poręczyciel) – 5 zł”, w sprawie XVII AmC 2905/11 (nr wpisu 4090): „Opłata za wezwanie do zapłaty i wypowiedzenie umowy (pożyczkobiorca) – 20 zł”; z dnia 25 września 2012 r. w sprawie XVII AmC 1765/11 (nr wpisu do rejestru – (...)): „opłata za wezwanie do zapłaty wysłane do kredytobiorcy/pożyczkobiorcy: 35 PLN”; czy z dnia 9 października 2006 r. w sprawie XVII AmC 101/05 (nr wpisu do rejestru-978): „opłaty dodatkowe, które ponosi zleceniodawca: - (...) – za wysłanie upomnienia za zwłokę w zapłacie raty – 20 zł – za wysłanie wezwania do zapłaty raty – 30 zł – za wysłanie przesądowego wezwania do zapłaty – 50 zł – za wizytę indykatorów w związku z brakiem spłaty 2 rat – 100 zł – za telegram informujący o zadłużeniu przeterminowanym – 30 zł – za monit telefoniczny – 20 zł – (...)”.

Powyższe klauzule zostały uznane za niedozwolone, albowiem przedsiębiorca arbitralnie określał ich wysokość, konsument nie miał możliwości negocjowania ich wysokości a sama ich wysokość i konieczność ich uiszczenia zależała od decyzji przedsiębiorcy. To on decydował o ilości połączeń telefonicznych, wysłanych wezwań, czy kierowania windykatorów do dłużnika. Przy czym opłaty te odbiegały od rzeczywiście poniesionych przez wierzyciela kosztów takich operacji – kosztu połączenia telefonicznego, wysłania listu poleconego, czyniąc z powyższych opłat dodatkowy zarobek dla wierzyciela, choć swój zarobek winien czerpać z odsetek do wysokości odsetek maksymalnych, jeżeli taką możliwość przewidział w umowie a w niniejszej sprawie odsetki maksymalne zostały w umowie zastrzeżone. Tym samym dochodzenie powyższych kwot w drodze procesu nie może być skuteczne, gdy postanowienia te jako niedozwolone postanowienia umowne nie wiążą pozwanych, ponadto jako sprzeczne z zasadami współzycia społecznego (zasadą ekwiwalentności świadczeń stron, rzetelności kupieckiej, osiągnięcia adekwatnego, normalnego zysku z prawidłowo prowadzonej działalności gospodarczej) i mające na celu obejście przepisów prawa (art. 359 § 2¹ k.c.) są nieważne – art. 58 § 1 i 2 k.c. Ponadto nie zostały indywidualnie uzgodnione, a kształtują prawa i obowiązki pozwanych w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając ich interesy. Tym samym kontrola powyższych postanowień w tej konkretnej sprawie również prowadzi do wniosku, że postanowienia powyższe nie wiążą – art. 385¹ § 1 k.c. W przypadku uznania roszczenia w tym zakresie jako żądania zapłaty odszkodowania za niewykonanie umowy (art. 471 k.c.), to roszczenie w tym zakresie nie zostało udowodnione przez powoda, gdyż nie wykazał on, że poniósł szkodę w wysokości 184,90 zł za próby kontaktu z pozwanymi. Za niezgodne z zasadami wiedzy i doświadczenia uznać należy takie koszty jak: wysłanie wezwań do zapłaty, przeprowadzanie rozmów telefonicznych, windykację terenową i poniesienie w związku z tym przez wierzyciela kosztów w wysokości 184,90 zł.

Odnosząc się do sytuacji pozwanej A. K. należy zwrócić uwagę, że jej solidarna odpowiedzialność ze S. K. będącym pożyczkobiorcą wynika z udzielonego poręczenia na zabezpieczenie spłaty zobowiązań z tytułu przedmiotowej umowy pożyczki. Istotą umowy poręczenia stanowi zatem wykonanie zastępcze zobowiązania w sytuacji niewykonania go przez dłużnika. Poręczyciel decyduje się odpowiadać solidarnie z dłużnikiem, nie zyskując przy tym żadnych korzyści. Pozwana poprzez złożone poręcznie przejęła na siebie obowiązki dłużnika gwarantując (...) wykonanie zobowiązania poprzez spłatę pożyczki wraz z odsetkami i innymi kosztami.

W niniejszej sprawie ani pożyczkobiorca, ani poręczycielka nie zaspokoiли świadczenia wierzyciela, wobec czego mając na uwadze powyższe ustalenia i zważania zasadne stało się zasądzenie od obu pozwanych solidarnie na rzecz powoda Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej z siedzibą w G. kwoty 32 937,52 zł z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego nie wyżej jednak niż odsetki maksymalne za opóźnienie, od A. K. od 3 czerwca 2016 roku do 7 lutego 2017 roku, od S. K. od 3 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty (pkt I sentencji). W pozostałej części Sąd powództwo oddalił (pkt II).

Sąd rejonowy uznał, że w sprawie zastosowanie winien mieć art. 320 k.p.c., albowiem sytuacja materialna, rodzinna pozwanej uniemożliwia jej wywiązanie się jednorazowo z obowiązku wynikającego z wyroku. Sąd uznał, że należy dać pozwanej szansę wywiązania się z ciążącego na niej zobowiązania w sposób dobrowolny. Zasadne jest przypuszczenie, że niezastosowanie art. 320 k.p.c. spowodowałoby, że wierzyciel zmuszony byłby wszcząć egzekucję i dochodzić zapłaty z wykorzystaniem przymusu państwowego, co spowodowałoby, że pozwana utraciłaby płynność finansową i nie miałaby środków na spłatę kredytu, utrzymanie mieszkania oraz zaspokajania bieżących potrzeb życia codziennego. Jednocześnie sąd miał na uwadze, że wyrok ma umożliwić realne uzyskanie świadczenia również powodowi, tak by odzyskał należne mu pieniądze. Zbyt długie oczekiwanie na zapłatę, nie jest rozwiązaniem pożądanym z punktu

widzenia interesów wierzyciela i może prowadzić do jego pokrzywdzenia. Godząc interesy obu stron, sąd uznał, że rozłożenie świadczenia w stosunku do pozwanej A. K. na 24 miesięczne raty w wysokości po 1 466,02 złotych każda, płatne do ostatniego dnia każdego miesiąca, z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego nie wyżej jednak niż odsetki maksymalne za opóźnienie w razie opóźnienia w terminie płatności którejkolwiek z rat.

Sąd rejonowy nie mógł dać więcej czasu pozwanej, gdyż rozłożenie świadczenia na dłuższy okres byłoby pokrzywdzeniem wierzyciela. Dalsze wydłużanie okresu zaspokojenia wierzyciela, byłoby nie do zaakceptowania i naruszałoby zasadę równości stron, nadmiernie uprzywilejowując pozwaną. Rozłożenie należności na 24 raty umożliwi pozwanej dobrowolną spłatę zadłużenia, przy wykorzystaniu posiadanych możliwości zarobkowych i majątkowych. Jednocześnie zabezpieczy jej podstawowe potrzeby i umożliwi kontynuowanie sprawowania opieki nad ciężko chorymi i wymagającymi pomocy rodzicami. Pozwana jako córka zobowiązana jest do tej pomocy na mocy przepisów prawa rodzinnego, norm moralnych mających swoje źródło w więzach rodzinnych. Jednocześnie sąd miał na uwadze, że nic nie stoi na przeszkodzie aby strony umownie ułożyły kwestię spłaty zadłużenia – tak jak deklarował to pełnomocnik powoda. Pozwana nie uchyla się od swojego obowiązku, zdaje sobie sprawę, że poręczając pożyczkę ciąży na niej obowiązek zapłaty, jednak wskazując na sytuację w jakiej się znalazła – także w wyniku działań byłego męża – nie jest w stanie jednorazowo spełnić świadczenia. Interes wierzyciela zabezpieczony jest również w ten sposób, że całość kwoty może dochodzić od głównego dłużnika – S. K. – którego to sytuację majątkową i materialną powód przed zawarciem umowy pożyczki ocenił i uznał, że jest w stanie spłacić pożyczkę. Nic więc nie stoi na przeszkodzie aby już w chwili obecnej dochodził całość kwoty od S. K. – wyrok w stosunku do niego jest opatrzony rygorem natychmiastowej wykonalności.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. Zgodnie z tym przepisem (w brzmieniu obowiązującym do dnia 31.12.2015 r.), jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Przy czym jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy (art. 481 § 2 k.c.). Z kolei zgodnie z art. 481 § 2 k.c. (w brzmieniu obowiązującym od dnia 01.01.2016 r.) jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy. Maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie) (§ 2¹).

W wyroku z dnia 13 października 1994 roku ((...) 121/94, OSNC 1995, nr 1, poz. 21) Sąd Najwyższy wskazał, że dłużnik popada w opóźnienie, jeśli nie spełnia świadczenia pieniężnego w terminie, w którym stało się ono wymagalne, także wtedy, gdy kwestionuje istnienie lub wysokość świadczenia, chyba że wierzyciel wyraził zgodę na zmianę tego terminu. W chwili wniesienia pozwu świadczenie (...) było już wymagalne. Odsetki ustawowe rekompensują uszczerbek majątkowy doznany przez wierzyciela wskutek pozbawienia go możliwości czerpania korzyści z należnego mu świadczenia pieniężnego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 5 kwietnia 2013 r., I ACa 1200/12, LEX nr 1324796).

Stosownie zaś do art. 359 k.c. odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale siedmiu sędziów SN z 22 września 1970 roku w sprawie III PZP 11/70 (OSNC 1971, nr 4, poz. 61): „rozkładając zasądzone świadczenia pieniężne na raty, sąd nie może - na podstawie art. 320 - odmówić przyznania wierzycielowi żądanych odsetek za okres do dnia wydania wyroku zasądzającego świadczenie;

rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty ma jednak ten skutek, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat.”

W związku z powyższym sąd zasądził świadczenie główne w kwocie 32.937,52 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego nie wyżej jednak niż odsetki maksymalne za opóźnienie, od A. K. od 3 czerwca 2016 roku (wytoczenie powództwa) do dnia wyroku - 7 lutego 2017 roku, zaś od S. K. od dnia 3 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty.

Tym samym łącznie zobowiązanie pozwanej A. K. (należność główna wraz z odsetkami w kwocie 2.246,97 zł) wynosi 35.184,49 zł. Rozłożenie powyższej kwoty na 24 raty miesięczne, sprawia że pozwana zobowiązana będzie do zapłaty miesięcznie kwoty 1.466,02 zł. Jednocześnie sąd zastrzegł na rzecz wierzyciela odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego nie wyżej jednak niż odsetki maksymalne za opóźnienie w razie opóźnienia w terminie płatności którejkolwiek z rat. W ten sposób zabezpieczony jest interes wierzyciela.

W pozostałej części sąd powództwo oddalił.

Wszelkich ustaleń w niniejszej sprawie Sąd rejonowy dokonał na podstawie przedłożonych w sprawie dokumentów, szczegółowo wskazanych jako podstawa ustalenia stanu faktycznego sprawy oraz wyjaśnieniach pozwanej A. K.. Sąd uznał te dokumenty za wiarygodne, albowiem nie ujawniły się żadne okoliczności w sprawie, które podważałyby ich legalność bądź rzetelność sporządzenia, nadto żadna ze stron ich nie kwestionowała. Sąd dał także w całości wiarę zeznaniom pozwanej.

Wysokość kosztów sądowych w sprawie wyniosła 6.474,00 zł, w tym stosownie do art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych kwota 1.657,00 zł z tytułu opłaty sądowej od pozwu oraz kwota 4.817,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego powoda stosownie do § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015, poz. 1804), z uwzględnieniem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł. Koszty te zostały pokryte przez powoda w kwocie 5.232,00 zł. W sprawie pozostały brakujące koszty sądowe w kwocie 1.242,00 zł tytułem opłaty uzupełniającej od pozwu.

Powódka wygrała proces w 99,44 %.

Artykuł 98 k.p.c. statuuje dwie zasady rozstrzygnięcia o kosztach procesu: zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, zgodnie z którą strona przegrywająca zobowiązana jest zwrócić swemu przeciwnikowi poniesione przez niego koszty procesu oraz zasadę kosztów niezbędnych i celowych, zobowiązującą stronę przegrywającą do zwrotu przeciwnikowi procesowemu tylko tych poniesionych faktycznie kosztów procesu, jakie były niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (uznaniowa ocena sądu w tym względzie uzależniona jest od okoliczności sprawy, a zarazem ograniczona dyspozycjami art. 98 § 2 i 3 k.p.c.). W doktrynie podkreśla się, iż ocena dokonywana wprawdzie na zakończenie postępowania, powinna uwzględniać stan istniejący w chwili podejmowania przez stronę czynności wywołującej koszty.

Z kolei art. 102 k.p.c. stanowi, iż w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Jak wspomniano wyżej zasadą jest, że strona przegrywająca proces winna jest zwrócić przeciwnikowi poniesione przez niego koszty procesu (art. 98 § 1 k.p.c.). Artykuł 102 k.p.c. dopuszczający możliwość nie obciążania przegrywającego w całości lub w części kosztami procesu jest wyjątkiem od zasady i jako taki nie może być interpretowany rozszerzająco, wyklucza uogólnienia i może być stosowany w zależności od konkretnego przypadku. Do kręgu okoliczności branych przez sąd pod uwagę przy ocenie przesłanek z art. 102 k.p.c. należą zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i te będące „na zewnątrz” procesu. Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego. Do okoliczności branych pod uwagę przez sąd należą zwłaszcza te dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. W orzecznictwie

sądów powszechnych podkreśla się, iż sama zła sytuacja materialna strony nie uzasadnia nieobciążania strony powodowej kosztami postępowania.

Sąd rejonowy mając na uwadze okoliczności, stanowiące podstawę rozłożenia świadczenia na raty, a więc sytuację życiową, majątkową, rodzinną i zdrowotną A. K., jej rodziców uznał, że w sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, pozwalający nie obciążać pozwanej A. K. obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz strony wygrywającej (pkt VII).

Zgodnie z art. 100 k.p.c. Sąd może włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania. Sąd obciążył w całości kosztami postępowania pozwanego S. K. (pkt V, VI).

Stosownie do art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał ściągnąć od S. K. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gorzowie Wlkp. brakujące koszty sądowe w kwocie 1.242,00 zł (pkt VI), odstępując od tego obowiązku w stosunku do pozwanej A. K. – uznając że zachodzi w jej przypadku wypadek szczególnie uzasadniony w rozumieniu art. 113 ust. 4 u.k.s.c.

Sąd stosownie do art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c. wyrokowi w stosunku do pozwanego S. K. w zakresie punktów I i V nadał rygor natychmiastowej wykonalności (pkt VIII).

SSR Andrzej Miszczak

1 Zwany dalej (...)

2 Zwana dalej: „umową”

3 Por. wyrok TS z 21.11.2002 r. C-473/00; z 27.06.2000 r. C-240/98

4 Por. orzeczenia SN z 19.04.2007 r. I CSK 27/07; z 31.03.2004 r. III CZP 110/03; ETS z 27.06.2000 r. C-240/98 i C-241-244/98

5 tak M. J., Niedozwolone klauzule; M. L., Materialna ochrona konsumenta; E. R., Niedozwolone klauzule umowne w bankowym obrocie konsumenckim, PB 2002, Nr 7-8

6 zob. wyrok SA w Łodzi z 30.4.2014 r., I ACz 1424/13, niepubl.; z 5.3.2014 r., I ACA 1189/13, L.

7 Tak w wyroku SA w Warszawie z 6.3.2013 r., VI ACA 1241/12, L.

8 por. np. wyr. SN z 29.8.2013 r., I CSK 660/12, L.; wyr. SA w Warszawie z 26.4.2013 r., VI ACA 1571/12, L.

9 wyrok SN z 13.6.2012 r. (II CSK 515/11), L.

10 zob. wyrok SA w Warszawie z 18.6.2013 r., VI ACA 1698/12, L.; z 10.5.2013 r., VI ACA 1479/12, L.; wyrok SN z 13.10.2010 r. (I CSK 694/09, L.); wyrok SA w Warszawie z 3.7.2014 r., VI ACA 1313/13, L.; z 13.3.2014 r., VI ACA 1733/13, L.; z 19.4.2013 r., VI ACA 1368/12, L.; wyrok SA w Lublinie z 30.4.2014 r., I ACa 1209/13, niepubl

11 wyrok z 13.7.2005 r., I CK 832/04, B. (...), Nr 11; z 3.2.2006 r., I CK 297/05, W.. 2006, Nr 7-8

12 wyrok SA w Warszawie z 3.7.2014 r., VI ACA 1313/13, L.; z 9.5.2013 r., VI ACA 1433/12, L.; z 17.4.2013 r., VI ACA 1096/12, L.

13 por. wyrok SN z 6.10.2004 r., I CK 162/04, (...) 2005, Nr 12, poz. 136; z 13.7.2005 r., I CK 832/04, B. (...), Nr 11